

TƯỢNG NHỚ NHÀ HIỀN TRIẾT, TRIẾT GIA, VỊ THẦY KHẢ KÍNH

Lê Việt Thường

Nhân dịp Lễ Giỗ Mười Sáu Năm Ngày Cố Triết Gia Kim Định qua đời, chúng tôi xin được trình bày sơ lược Tiểu Sử của Ngài cũng như gợi lại một vài Kỷ Niệm mà chúng tôi có với Ngài trong khoảng thời gian chúng tôi hân hạnh được tiếp cận với Ngài như một môn sinh.

Cố Triết Gia Kim Định “sinh ngày 15-06-1915 tại làng Trung Thành tỉnh Nam Định. Sau khi tốt nghiệp Triết tại Giáo Hoàng Chung Viện Saint Albert le Grand, Ngài dạy Triết Tây Phương tại Đại Chung Viện Quần Phương, Bùi Chu từ năm 1943-46 và viết tác phẩm đầu tiên “*Duy Vật và Duy Thực*” (Sách sau này bị thất lạc). Sau đó, năm 1947 Ngài được cử đi du học ở Pháp nghiên cứu về Văn Minh Pháp, Xã Hội học, Triết Học và Nho Giáo tại Học Viện Cao Học Trung Quốc Học (Institut des Hautes Études Chinoises, Paris)”.

Ngay sau khi Miền Nam Việt Nam được ổn định, “các sinh viên du học nước ngoài lục tục kéo về xây dựng đất nước” Trong số đó có Cố Triết Gia Kim Định. Lúc đầu, Ngài dạy học ở Đại Chung Viện Lê Bảo Tịnh Gia Định từ 1958 do cha Trần Văn Hiến Minh làm Giám Đốc. Ba năm sau, các cha giáo sư tiểu chủng viện Bùi Chu phụ trách trường Nguyễn Bá Tòng thay cha Tường đã làm Hiệu Trưởng trước đó. Cha Tường lúc về Đắc Lộ ngã tư Bảy Hiền có mời Cố Triết Gia về giúp Cha tại đây, nhưng đó chỉ là việc phụ, còn công việc chính của Ngài ở giai đoạn này là đi Dạy Học tại Đại Học Văn Khoa Sài Gòn.

Và đó cũng là hình ảnh mà chúng tôi còn giữ lại về Cố Triết Gia trong khoảng thời gian 4 năm (1967-1971) mà chúng tôi có dịp theo học Đại Học Văn Khoa Sài Gòn về hai bộ môn Văn Chương Pháp và Triết Đông. Và cứ vài tuần một lần chúng tôi lại ghé thăm Thầy mình tại trường Đắc Lộ ở ngã tư Bảy Hiền (Sài Gòn).

Vì Dạy Học là công việc chính của Ngài nên ngoài Đại Học Văn Khoa SG, Ngài mới có thể phụ trách thêm các giảng khóa ở các Đại Học khác như các ĐH Vạn Hạnh, Đà Lạt, Minh Đức, Thành Nhân, An Giang. Riêng tại ĐH Vạn Hạnh, Ngài là Giáo Sư đỡ đầu tiểu luận Cao Học của chúng tôi về đề tài “Cơ Cấu Luận và Việt Nho” (1971-72) mà chúng tôi không có thì giờ hoàn tất vì ngay sau đó chúng tôi thi đậu vào Ban Cao Học Ngoại Giao của Trường Quốc Gia Hành Chánh (SG khóa 1972-74) và sau đó nữa là biến cố 30/04/1975.

Tuy biết rằng “ cái ‘tôi’ đáng ghét” (do đó chúng tôi rất ái ngại mỗi khi phải đề cập đến bản thân mình), nhưng miễn cưỡng chúng tôi phải làm chuyện đó ở đây với mục tiêu duy nhất là làm sáng tỏ giai đoạn này của Cố Triết Gia mà vai trò chính yếu của Ngài là của một TRIẾT GIA kiêm GIÁO SU ĐẠI HỌC chứ không phải của các công việc linh tinh khác mà người ta cố ý nhấn mạnh vào.

Thật vậy, nhằm thực hiện những ý đồ không mấy trong sáng của họ, những người nêu trên có khuynh hướng BI THẨM Hóa những sinh hoạt xét ra là BÌNH THƯỜNG trong một xã hội Bình Thường như sự Cạnh Tranh trong lãnh vực nghề nghiệp, các cuộc tranh luận lý thuyết trong môi trường Đại Học.... Chỉ có thể lần này hơi Khác các lần trước một chút là vì với nhiều lý do khác nhau, Cố Triết Gia đã tỏ ra NỔI hơn so với đa số các bạn đồng nghiệp của mình, do đó gây ra phản ứng khó chịu từ nhiều người trong giới họ, nhất là với các khám phá của Ngài về **AN VI** và **VIỆT NHO**. Ngài đưa ra không những nhiều Tư Tưởng Tân Kỳ Độc Đáo mà còn cả một Lê Lối suy tư MỚI MẸ nhằm đặt lại vấn đề đối với hiện trạng. Do đó, cuộc tranh luận lần này có thể trở nên Gay Gắt hơn thường

lệ, nhưng cũng vẫn ở trong lần mức Bình Thường của một xã hội tương đối Bình Thường là xã hội Miền Nam VN trước đây .

Và đó cũng là Cảm Tưởng CHUNG của chúng tôi cùng với một số bạn học trong thời còn là sinh viên tại ĐH Văn Khoa SG và cũng là khoảng thời gian quan trọng, sáng tạo, hào hứng, sôi nổi Nhất của cả Thầy lẫn trò trong việc hình thành Chủ Thuyết **AN VI** và **VIỆT NHO**. Riêng với chúng tôi, quả là một giai đoạn khó quên đã có một ảnh hưởng Quyết Định trên phần còn lại của đời mình. Tuy nhiên, vào thời điểm này, nhóm bạn bè chúng tôi không phải là nhóm duy nhất có may mắn tiếp xúc thường xuyên với Thầy mình như vậy. Chúng tôi còn nhớ rất nhiều lần có dịp “chạm trán” với những nhóm khác (hoặc tới trước hoặc tới sau nhóm chúng tôi để thăm Thầy, và họ có thể là sinh viên ĐHVKSG hoặc sinh viên các Đại Học khác như ĐH Luật hay ngay cả ĐH Khoa Học) tại chỗ Ngài cư ngụ là trường Đắc Lộ ở Ngã Tư Bảy Hiền. Đó là chưa kể ảnh hưởng hằng ngày của Ngài đối với giới Sinh Viên mỗi khi Ngài giảng dạy tại các Đại Học Văn Khoa, Vạn Hạnh, Đà Lạt, Minh Đức, Thành Nhân, An Giang, còn đối với các giới khác là qua số lượng sách vở được in ra.

Và phần lớn nội dung của các buổi gặp gỡ giữa Ngài và các nhóm Sinh Viên khác nhau liên quan đến các Khám Phá Mới Mẻ Nhất của Ngài về **AN VI** và **VIỆT NHO** trong một bầu không khí rất là hào hứng cởi mở với một bên là Ngài qua hình ảnh một Vị Thầy Khả Kính luôn luôn Lạc Quan Yêu Đời với một lối sống Bình Dị dễ tiếp cận, nhưng đồng thời lại là một Triết Gia Sâu Sắc, Độc Đáo hiếm thấy đi Tiên Phong trong Mặt Trận Văn Hóa hướng tới mục tiêu Cứu Quốc và Kiến Quốc với bên kia là các môn sinh của Ngài thuộc tầng lớp Trẻ có Lý Tưởng, chứ nội dung gặp gỡ **KHÔNG** phải là những khó khăn trong nghề nghiệp, những gièm pha, đổ ky, phát xuất từ các đồng nghiệp, như có người lầm tưởng! Lý do là Ngài xem các điều sau như là những chuyện thường tình trong các mối tương quan giữa người với người. Nhất là trong dòng văn của một xã hội tương đối Bình Thường là Miền Nam Việt Nam trước

30/04/75 (mặc dầu bị đặt trong tình trạng chiến tranh), thì càng không có gì đáng nói !

Và chính trong bầu khí **TỰ DO** Tư Tưởng và Sáng Tạo của Miền Nam VN (chứ không phải Miền Bắc) mà Chủ Thuyết **AN VI** và **VIỆT NHO** bắt nguồn từ nền **MINH TRIẾT VIỆT** mới có thể ra đời được! Thiết tưởng đó là Thành Tựu Cao Quý Nhất của 21 năm Sống Còn của Miền Nam VN (1954-1975) !!!

Sau 1975, chúng tôi liên lạc lại được với Cố Triết Gia vào những năm đầu tiên của thập niên 1980 và tiếp tục liên lạc đều đặn từ đó và rất phấn khởi về những gặt hái rất tích cực, phong phú và đầy triển vọng trong các sinh hoạt của Ngài về cả hai mặt Lý Thuyết và Thực Tiễn ở hải ngoại. Và có dịp gặp lại Ngài 3 lần. Lần đầu tiên từ Pháp qua thăm Ngài tại San Jose (HK) vào Mùa Hè 1984. Lần thứ hai vào Mùa Hè 1988 cũng tại San Jose khi chúng tôi đang trên đường đi định cư lần thứ hai tại Úc. Và lần thứ ba khi Ngài sang Úc diễn thuyết theo lời mời của CĐNVTD tại Úc vào năm 1989.

Sau đó, vì bận bịu với các công việc mưu sinh trong bước đầu định cư tại Úc nên chúng tôi không liên lạc đều đặn được với Cố Triết Gia như trước. Tuy nhiên, vào năm 1995, tức hai năm trước khi Ngài mất, chúng tôi có nói chuyện được với Ngài qua điện thoại và có nhận xét là vào thời điểm này, Ngài vẫn tỏ ra Minh Mẫn, Tỉnh Táo và rất vui mừng khi nghe chúng tôi báo tin là sắp cùng với bạn bè ra một tờ Tuần Báo để truyền bá An Vi và Việt Nho.

Nhân dịp Lễ Giỗ Mười Sáu Năm Ngày Cố Triết Gia Kim Định ra đi, với tư cách một môn sinh, chúng tôi xin ghi lại đôi dòng như vừa trình bày ở trên, nhằm **TƯỞNG NHỚ** một nhà **HIỀN TRIẾT**, một **TRIẾT GIA** của Việt Tộc cũng như một Vị **THẦY KHẢ KÍNH** mà chúng tôi có may mắn gặp được trong cuộc đời của mình.

Lê Việt Thường

25/03/2013